

„Jeg reiste, for at tilbringe en Deel af Sommerferien i Aaret 18—, — jeg har god Grund til at erindre hint Aar, — hos een af mine Venner i hans Faders Huus, et behageligt Sted i Nærheden af Warwick. Der vare ingen Mærkedesforlystelser at faae Tiden til at gaee med, og hverken Topham eller jeg vare meget indtagne i vore Studier, saa at vi havde stor Vanskelighed med at anvende vor Fritid; Oberst Topham, min Vens Fader, havde det lidt bedre end vi i denne Henseende, han kunde dog finde Væstfæstiggelse for sig selv tre til fire Timer om Morgenen. Det var os derfor en overordentlig stor Glæde at han, da han en Eftermiddag vendte tilbage fra Warwick, bragte os den Efterretning, at Theatret skulde aabnes den følgende Mandag, og at det var bekendtgjort, at Mrs. Siddons vilde passere Byen, og een Aften spille Catharine i Henrik den Ottende; han havde naturligvis sikket os alle sammen Plads. Theatrene vare ikke dengang, hvad de nu ere blevne, hvad enten Tilhøverne ikke besadde saa stor Dannelselse og vare tilfredse med Mindre, eller Skuespillerne forfode deres Kunst bedre; Fornøielsen var imidlertid meget almindelig og Væstfæstiggelsen om, at Theatret blev aabnet, forarsagede en behagelig Opvæltelse i hele Omegnen. Du kan derfor forestille Dig, hvor meget større Bevægelsen blev ved den Udsigt, man havde til at faae den Tids største, ja maaskee alle Tiders største Skuespillerinde at see, om hvis Fortgang fra Skuepladsen man allerede begyndte at tale.

Jeg vil ikke forsøge, da jeg mangler Ord dertil, at beskrive Dig den lidende Majestat hos den fornærmede Catharine ved Siden af den rasende Henrik. Hun spillede, som om hun vidste, at enhver Tomme af hende skulde være Ironing, og hendes Værdighed forenede den mest rørende Høitidelighed med kindelig Umhed; medens han, slet ubstøffet og for-gjæves forsigende at tale i en Tone, der passede til de konfuciuske Forhold, uden Held bestrebte sig for at gjengive den heftige, men fyrstelige Tyran, saaledes som Digteren havde fremstillet ham. Saadanne Ulygheder, saa forstyrrende de end ere, blive imidlertid betragtede som Noget, der følger af sig selv paa et Landsbytheater. Vi vare komne for at see Mrs. Siddons, og ventede Intet uden Feiltagelser og Misforstaaelser af det øvrige Selskab. Mine Venner vare bekendte med de fleste Skuespillere, nogle af dem vare fødte paa Stedet selv, og Navnet paa den Skuespillerinde, der skulde give Anna Boleyns Rolle, havde derfor allerede givet Anledning til nogen Forundring hos dem. Ingen kjendte det, Ingen havde set den Dame, der var det: Da hun traadte ind i sin nydelige, bestedne Dragt, hørte man et ufrivilligt Udbrud af Beundring fra hele Huset. Noget mere elskværdigt var aldrig bleven set før, og naar hun talte, fremsagde hun Ordene paa en eiendommelig og forstandig Maade, men i en dæmpet og næsten frygtfuld Tone, der i høj Grad forsøgte hendes Ynde. Vi holdt vort Andebånd tilbage, for ikke at tage en eneste Lyd af hendes ungdommelige Stemme. Catharine blev næsten glemt for vor Medfølelse og Medlidenskab med Anna Boleyn.

„I Stykket, der fulgte efter, spillede den unge Dame atter. Denne gang havde hun en Rolle, der fuldkomment egnede sig for hende: hun skulde spille et forfælet Barn, der jendes i Skole, for at lære sine Manerer. Rollen's Charakter passede ganske til hendes Ungdom og til hendes Evner. Hun spillede uden Anstrengelse og med stor Virkning. Det var uenlyst, at hun i dette Liebsk aldeles havde levet sig ind i sin Rolle. Det var umuligt at beskrive vor Henrykkelse, medens hun talte eller bevægede sig — vi frygtede for at miste et eneste Blik af hendes skjønne Line, et Kast med hendes skjønne Hoved; men da vi tilsidst brøde ud i et lideligt Bifald, saae hun sig forbauset om, for at erfare hvem denne Bevægelse var meent, og da vore Raab atter lode, og Een eller Anden der stod i Nærheden af hende ved deres Høiften overbeviste hende om, at hun var Gjenstanden for denne Triumph, fik hendes Ansigt et forvirret Udtryk, der snarere lignede Misforstaaelse end Stolthed — hun hilste hurtig, og løb ud fra Scenen.

„Ingen tænkte paa, Ingen talte om noget Andet end om den nydelige Skuespillerinde. Vi erfarede snart, at hun var en Niece af Directøren, og boede hos sin Moder, der var Enke, tilligemed sine tre eller fire Sødsøende. Vi gik i Theatret, hvergang hun spillede. Mrs. Topham indbød hende, og det samme gjorde alle Damerne i Omegnen. Om Dagen saae hun endnu mere elskværdig ud end paa Scenen; hun var neppe sytten Aar, og i hendes Sind og Væsen var Barnets ligefremme Tillidsfuldhed blandet med den sølsomme Modtagelighed hos Kvinden. Det er en Umulighed at give Dig nogen Forestilling om den lette Ynde i hendes Bevægelser, om det forunderlige, evigt værlende Udtryk i hendes Ansigt — Ingen, der kom i hendes Nærhed, kunde modstaae hendes Trykleri.

„Som en naturlig Følge af hendes Stilling og hendes skjønne Skjønhed, blev Violet Elber lunefuld og stolt. Hun forsøgte ikke at skjule sin Misforstaaelse med de ivrige Cour-magere, der udtrykte deres Følelse for hende, eller sit Misghag med en slet sagt eller altfor ligefrem Compliment. Hvorledes det var, veed jeg ikke; maaskee var det, fordi min tanke Beundring faldt i hendes Smag, maaskee, hvilket jeg snarere er tilbøielig til at troe, var det hendes ligefremme, ømme Hjerte, der lod hende see mit Hjertes Forladthed, og søle Medlidenskab med den angstelige Skjelven, der betog det, naar hun var tilstede, — thi af disse eller andre Grunde vakte jeg snart hendes Opmærksomhed, og hun havde Fornøielse af at tale med mig. Hun betroede sig til mig, bad mig om smaa Tje-

ner, behandlede mig som sin Ven, og indbød mig til at komme hjem og besøge hendes Moder, hvem hun elskede med en opoffrende, omendstjovdt undertiden bydende Umhed. Naar hun saae elskværdig ud blandt de Rige og Glade, mellem hvilke hendes eneste Bestemmelse var at fornøie sig, hvor langt mere elskværdig viste hun sig da ikke i sit simple hjem som den, der smykke og underholdt det bestedne Huus. Her veeg hendes Stolthed og Tilbageholdenhed bort for hendes Umhed mod Moderen, — en blid midaldrende Dame, der endnu var meget smuk — og for hendes hjertelige og levende Kjærlighed til sine yngre Brødre og Søstre. Jeg skal ikke længer drøle ved denne Deel af min Historie, stjovdt Gud veed, jeg kunde blive ved at tale derom i hele Timer.

„Jeg behøver neppe at sige Dig, at jeg elskede hende med en sand og alvorlig Lidenskab. Hun gjengjældte min Kjærlighed; jeg hørte hendes egne dyrebare Læber forsikre mig det. Da mit Besøg paa Topham Court var til Ende, leiede jeg mig ind et Sted i Nærheden af Warwick, idet jeg gav mig selv og min Moder den Grund til ikke at tage hjem, at det var nødvendigt at læse stiltigt, da min Examen var nærforestaende. Min Moder strev hyppigt til mig, og omtalte for det meste min Cousine Grace. Dette bemærkede jeg ikke dengang, jeg læste kun hendes Breve og besvarede dem paa en aandsfraværende Maade. Denne høiere Tilværelse havde grebet mig med en jød Henrykkelse, alt kjedeligt og Materielt om mig syntes mig at være forvundet. Violet var Et og Alt for mig. Jeg havde ingen Tanke, ingen Følelse undtagen for hende. Hele Stillingen syntes mig at være i Besiddelse af en guddommelig Stjævnhed; Livet, med sin dybere, fuldere Betydning, laae aabent for mig, og jeg drak dybt af Kjærlighedens fortrulende Kilde.

„Saaledes gik et halvt Aar. Jeg vendte tilbage til Oxford, men vi strev næsten dagligt til hinanden. Af en uvilkaarlig Forudsættelse, antager jeg, meddelte jeg min Moder Intet af hvad der angik Violet; jeg brød mig ikke derom. Desuden havde jeg aldrig været vant til at tale om mine Følelser til hende eller nogen Anden, og jeg var et saadant Barn, hvad de verdslige Ting angik, at jeg aldrig endnu havde lagt nogen Plan for min Fremtid. Da jeg ved Intetid vendte tilbage til Warwick, bad Mrs. Elber mig imidlertid om en Forklaring angaaende Hensigten med mine Planer. Hun fortalte mig, at det var meget imod hendes Lyst, at hendes Datter før bestændigt havde hengivet sig til Scenen; at Intet uden hendes Svogers Forestillinger og Tanken om hendes Families Trang havde faaet hende til at indvillige i, at hun gjorde et saadant Brug af sit Talent; at hun vilde blive overordentlig lykkelig ved at see hende forenet med mig, da hun var overbevist om vor gjenfaldige Tilbøielighed; at hun saae Fare for Violet's Fremtid, og at hun underligt ønskede, at hendes tilkommende Stilling maatte blive en saadan, der bedre passede sig for hendes Smag og bedre kunde egne sig til at udvikle de adlede Anlag i hendes Charakter. Hun endte med at underrette mig om, at Violet havde modtaget et meget forbeholdt Tilbud om Engagement i London, men at de havde tvøvet med at modtage det, indtil de havde talt med mig.

„Jeg svarede, at jeg just nu var beredt til at lade mig ordinere, at der var et Levebrød, der ventede paa mig, og at jeg med Posten samme Aften vilde skrive til mine Forældre og bede om deres Samtykke. Mrs. Elber saae lidt alvorlig ud den Aften, men Violet var fuldkomment lykkelig. Vi sadde og talte om vor Fremtid. Jeg beskrev hende Præstegaarden og Egnen, der omgav den; talte om min Fader, om min Moder og om mine fornemme Slægtninge paa Cobham Hall.

„Den følgende Dag var ogsaa fuldkommen lykkelig for os. Vi spadserede i det smukke Winterveit heud den froeue Vel, medens hendes Brødre løbe Væddelsløb forbi os. Hendes Ansigtssfarve fik en endnu mere gjennefsigt Glans; hendes Line sprudlede af Sundhed og Lykkelig.

„Da jeg den Aften vendte hjem til mit Logis, fandt jeg min Moder ventende paa mig. Hun var ganske kleg af Brede. I ubetænksomme Udtryk dablede hun mig for Forsikkelse og for i enhver Henseende at have opført mig slet. I sin Brede fortalte hun, at min Haand for længe siden var bortgivet, at jeg var forlovet med min Cousine Grace, og at hun og hendes Brødre havde besluttet det, da vi vare Børn. Hun mindede mig om det Skald, hvortil jeg var bestemt, og spurgte mig, om jeg troede, at en Skuespillerinde var en passende Kone for en Præst og en Watson? I Forstningen be-døvede hendes Hestighed mig, og jeg lyttede forvirret og forskrækket til hvad hun sagde; men den foragtelige Maade, hvorpaa hun omtalte Violet, vækkede de slumrende Lidenskab i mig. Udbragt og i en alvorlig Tone paastod jeg, at Violet var værdig til en langt større Lykke end den, jeg kunde tilbyde hende. Jeg erklærede, at jeg ikke ansaae mig for hunden ved nogen Bestemmelse, der var gjort uden mit Vidende. Jeg paastod, at jeg vilde gjøre Violet til min Kone, at vi allerede for Himlens Lide vare forenede. Min Moder var paa sin Maade forbauset; hun havde aldrig haft nogen Anelse om, at jeg havde arvet saa meget af hendes egne Lidenskab. Fra heftigt at bebrejde gif hun over til at annode og kensalbe mig. Jeg svarede hende paa samme Maade. Jeg tryglede hende om at see Violet — og saa selv domme. Hun afflog det aldeles og befalede mig, hvis jeg brød mig om hendes Velsignelse, at reise hjem næste Morgen.

„Jeg havde for længe været vant til at adlyde hende, til at jeg skulde have unddraget mig hendes Viskaalighed, itær

da hun ledfagede sin Befaling med Underretningen om, at min Fader var meget syg, og udtrykelig ønskede at see mig. Desuden frygtede jeg for mine heftige Lidenskab, og haabede at formilde hende og vinde min Fader for mig.

„Medens min Moder den næste Morgen klæbte sig paa, og Postvognen, i hvilken vi skulde reise, ventede udenfor Døren, løb jeg ned til Violet's Huus. Det var endnu meget tidligt, og jeg maatte vente nogle Diebliske, inden Violet kunde modtage mig. Jeg havde ikke været i Seng og ikke lukket et Lide den hele Nat. Jeg antager, at jeg maa have seet meget forvaaget ud, thi hun foer sammen, da hun saae mig.

„Er der Noget i Veien?”

„Nei, nei, min Elskede; jeg er kun kommet for at sige Dig Farvel. Min Fader er meget syg og ønsker at see mig.”

„Violet's Ansigt opklarede. Hun lagde elskværdigt sin Haand paa min Arm.

„Jeg er meget bedrøvet derover, min Elskede, men jeg haaber, at han snart vil blive bedre, og at Du ikke vil blive mange Dage borte.”

„Det var de sidste Ord, jeg hørte hende udsige. Jeg kunde ikke udholde hendes tillidsfulde Umhed; Taarer kvalte mine Ord. —

„Hvorledes min Moder holdt mine Breve tilbage, hvorledes min Onkel selv tog til Warwick, besøgte Violet, og fortalte hende, at hvis jeg gistebe mig med hende, vilde jeg blive fornegtet af min Familie, og min Fremtid være odelayt; hvorledes de ved tusinde andre grusomme Grunde bevægede hende til at have Forbindelsen med mig, og tilsidst fik hende til at sende alle mine Breve og alle mine smaa Foræringer tilbage til mig, — det fik jeg ikke at vide før længe, længe efter. Hun sendte mig nogle saa lidenier — et lille Brev — med hinc, men jeg modtog det ikke dengang, nei ikke før lang, lang Tid var gaaet. Skjovdt de Begivenheder, jeg omtaler, sigge sjernt tilbage i Tiden, skjovdt Papiret er gaaet af Alderdom, og Ordene, strevne med hendes nydelige, lille, barnlige Haand, ere ulæselige, bærer jeg dem endnu i mit Hjerte:

„Min Elskede, aldrig meer skal jeg skrive til Dig. Jeg sender Dig Dine Foræringer og, hvad der er langt tungere, Dine Breve tilbage. Din Moder og Din Onkel have Ret. Jeg har aldrig troet, at jeg vilde blive en saadan Kone, som Du burde have. Jeg ønsker, at Du maa blive meget, meget lykkelig. Tro ikke, at jeg i mindste Maade dabler Dig. Gud velsigne Dig! Maaskee maa jeg ikke bede for Dig, men jeg kan ikke lade det være; jeg troer ikke, at mine Bønner kunne gjøre Dig nogen Skade. Du veed, hvor omst jeg elskede Dig; men jeg elsker Dig ikke længer, siden det vil være til Din Ulykke. O, hvis jeg bliver meget ugadelig, og hvis jeg bliver stolt og fuld af Synd, da beed for mig, Du, som er saa god, og som skal leve et saa reent og helligt Liv; Dine Bønner vilde blive hørt, og det kan ikke forvolde Dig nogen Skade at bede for mig.

Violet Elber.”

„P. S. Jeg haaber, at Du vil øgte Din Cousine, og at Du vil blive meget lykkelig.”

„Jeg troer ikke, at det var lykkelig min Moder, med alle hendes Paastud at holde mig fjern fra Violet, hvis min Fader ikke var vedblevet at være alvorlig syg. Imidlertid strev jeg atter og atter til Violet, og da jeg intet Svar modtog og ingen Forklaring fik om, at hun havde sendt mig mine Breve tilbage, var jeg i en bestandig Uroslighedstilstand. En Anelse om Sandheden — at mine Breve bleve holdte tilbage — foer undertiden igjennem mine Tanker; men det forekom mig saa tungt at troe, at min Moder skulde have taget sin Tilflugt til saadanne Midler. Enkelte Diebliske sølte jeg Uvillie mod Violet. Til sidst, da det ikke blev bedre, men snarere værre med min Fader, anbefalede Lægen ham at tage til et varmere Klima. Jeg er ikke ganske sikker paa, om min Moder ikke foreslog dette Lægemiddel; hun var idetmindste meget ivrig i at bifalde det.

„Medens vi vare i London paa vor Vej til Fastlandet, besluttede jeg at tage til Warwick. Min Moder gjorde mig ingen Vanskeligheder; hun vidste uden Tvivl, hvor unyttigt mit Besøg vilde være.

„Da jeg kom til den Hellig, som Elbers havde havt, fandt jeg den tom; Theatret var lukket, og hele Selskabet adspjaltet. Den nye Leierinde af Huset underrettede mig om, at Violet havde været meget syg, og at hun var reist til Skotland, for, som man sagde, at modtage et Engagement. Vi skulde den næste Dag seile til Italien. At sølge hende var umuligt; jeg kunde desuden ikke erhøbe nogen Oplysning angaaende hendes Adresse. Det var imidlertid en Trøst at erfare, at Violet havde været syg; det maatte have været Grunden til, at mine Breve vare forblevne ubesvarede. Hendes Moder var desuden vistnok blevet fornærmet over, at mine Forældre havde negtet at give deres Samtykke til vor Forening. Violet's Sygdom havde været i tre Uger, sagde Konen mig. Hun havde havt Feber, og de havde næsten affaaret alt hendes skjønne Haar. Hun streg og talede vidt, medens hun var syg, men hendes Moder havde selv pleiet hende og ikke tilladt, at Nogen kom ind i Værelset. Hun var næsten ganske rask, da hun reiste bort. Naar hun førte ud, vendte hun sædvanlig oplivet og smilende tilbage; men der syntes alligevel at hvile noget Tungt paa hendes Sind, det var ikke hendes gamle Smil — men hun havde ogsaa været meget syg.

„Konen satte maaskee min Person i Forbindelse med Violet's Sygdom. Kvinder have ved saadanne Leiligheder en instinkt-mæssig Følelse. I Begyndelsen var hun kold og kun lidet